

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY, KATEDRA TEORIE KULTURY
Studijní obor: kulturologie

Diplomová práce: Město: místo mezi mýtem a médiem. /*K existenciální dimenzi architektury a urbanismu*/.

Autorka: Zuzana Krušinová

Vedoucí práce: PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.

Oponent: PhDr. Jitka Ortová, CSc.

POSUDEK OPONENTKY

Text, který předkládá k obhajobě Zuzana Krušinová, má spíše než charakter běžné diplomové práce úroveň vědecké studie, která by obstála nejen jako práce disertační, ale i jako materiál určený k diskursu „zralých“ filosofů nad základy fundamentální ontologie. Půdorys či paradigma studie představuje filosofické pojetí přirozeného světa v synergii prostoru, času a lidské existenciální situace. Jedná se tedy o jedno z nejnáročnějších filosofických témat a je otázka, zda není jeho volba pro práci uzavírající magisterské studium troufalá. Autorka ovšem v úvodu práce konstatuje, že při práci na diplomovém úkolu využívá znalosti, které získávala při účasti na aktivitách Centra teoretických studií UK a AV a rovněž při vlastní redakční práci na některých projektech tohoto pracoviště, především na vydávání souborného díla Jana Patočky. Z rozhovorů, které jsme s kolegyní Krušinovou vedly v průběhu studia vím, že zpracovává téma, které ji zajímá dlouhodobě, má je „zažité“ a systematicky k němu studovala i průběžně studuje rozsáhlou kvalitní literaturu. V neposlední řadě je třeba brát v úvahu, že obsah práce autorka konzultovala s našimi předními odborníky, filosofy, sociology, historiky i teoretiky architektury. Je asi nezbytné připustit, že spíše než autorka DP je pro recenzování zejména první části textu nedostatečně kompetentní recenzentka. Přesto si ale troufám konstatovat, že místy text vyznívá, jako by byl určen členům esoterického kroužku, kterému ostatní nemohou a ani nemají rozumět. Doporučuji proto, aby si pro obhajobu Z. Krušinová promyslela, jak svůj text převést do jazyka přístupného kolegům – spolužákům. Nejde o připomínku samoučelnou. Víím z mnoha odborných ekologických konferencí, že témata humánní ekologie bývají zastoupena minimálně. Pokud jsou vůbec zařazena, pak vždy na principu odmítnutí názoru, že v případě člověka je nezbytné respektovat fakt, že uvažujeme o bytosti, která si svůj svět tvořit musí. Mezera mezi ekology – přírodovědci a filosofy, sociology aj. je stále větší a z velké části je to z toho důvodu, že tyto komunity si nemohou rozumět.

Zmiňovaná připomínka nemá nikterak snížit jednoznačně pozitivní hodnocení této diplomové práce. Celý text je logicky strukturován, všechny kapitoly jsou vzájemně provázané, autorka se nikde od zvolené koncepce neodchýlila. A jednotný charakter si práce zachovává přesto, že její druhá část je věnována svým způsobem tradičním či klasickým dějinám města a s tímto „časoprostorem“ spjatým životním stylům. Zároveň se jedná o práci, která téměř stránku po stránce inspiruje k diskusi, jejíž obsah i rozsah by ale nutně přesáhl prostor určený k obhajobě. Proto jako téma rozpravy navrhuji několik konkrétnějších problémů:

V práci je několikrát kulturní ekologie přiřazena k fenomenologickým výkladům místa a aktivit člověka ve světě. Navrhuji proto, aby autorka charakterizovala předmět soudobé kulturní ekologie i zaměření klasických koncepcí ekologie sociální a kulturní. Zejména mne zajímají motivy vzniku kulturní ekologie v rámci kulturní antropologie. Jedná se o to, že zatímco propojenost evropské filosofie a sociologie se sociologií Spojených států (chicagská škola) je zřejmá, pro kulturní antropologii (kulturní ekologii) to neplatí. U zakladatelů kulturní ekologie se sotva dává vystopovat vliv fenomenologie a existencialismu a naopak, pro takto

orientované filosofy začínají dějiny až vyspělými civilizacemi (řečeno zjednodušeně a ve zkratce). Překvapilo mne, že kolegyně přiřadila V. I. Vernadského k „otcům ekologie“ (s.51), nedomnívám se, že lze J. Habermase tak kategoricky označit za „apologeta moderny“ (např. s. 33). Konečně bych přivítala, pokud by Z. Krušinová stručně shrnula, jak v práci rozlišuje mezi civilizací a kulturou, s důrazem na obsah pojmu kultura. Všechny připomínky uvádím jako podněty k rozpravě!

Závěr: Předložená diplomová práce má ve všech kritériích vysokou úroveň. Zřejmý je osobitý přístup a rukopis autorky, vlastní vklad diplomantky přitom vychází z důkladného studia pramenů, které se zvoleného tématu týkají. Podle mého názoru jde o práci minimálně na úrovni prací rigorózních. Doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení: výborně

V Praze, 18. května 2006

PhDr. Jitka Ortová, CSc.